

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 25.7.2008
KOM(2008) 467 v konečném znění

2008/0148 (CNS)

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY

o právním rámci Společenství pro evropskou výzkumnou infrastrukturu (ERI)

{SEK(2008) 2278}
{SEK(2008) 2279}

(předložený Komisí)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Cílem právního rámce pro evropskou výzkumnou infrastrukturu je usnadnit společné zřizování a provoz výzkumných zařízení evropského zájmu mezi několika členskými státy a zeměmi přidruženými k rámcovému programu Společenství pro výzkum a vývoj. Vypracování rámce reaguje na požadavky členských států a vědecké obce, protože použitelné vnitrostátní a mezinárodní právní formy nejsou zcela adekvátní.

• Obecné souvislosti

Od ledna 2000, kdy Evropská komise zveřejnila své sdělení „Směrem k evropskému výzkumnému prostoru“, představuje myšlenka společného evropského výzkumného prostoru (ERA) zásadu, z níž vycházejí všechna opatření Společenství v oblasti výzkumu a vývoje, a hlavní pilíř při dosahování cílů Lisabonské strategie v oblasti výzkumu. Zelená kniha z roku 2007 s názvem „Evropský výzkumný prostor: Nové perspektivy“ upozornila na řadu klíčových oblastí, v nichž by vhodná opatření prováděná prostřednictvím partnerství členských států mohla být velkým přínosem pro evropský výzkumný systém a mohla by v Evropě přispět k vytvoření „páté svobody“ – volného pohybu znalostí.

Jeden z navržených pilířů ambiciózní koncepce evropského výzkumného prostoru se týká „rozvoje výzkumných infrastruktur světové úrovně“, které přispívají k růstu a tvorbě pracovních míst a vytvářejí základ pro dynamické evropské hospodářství založené na znalostech.

Význam výzkumných infrastruktur při rozvíjení znalostí a technologií se stále zvyšuje. Například observatoře pro vědy v oblasti životního prostředí, databanky v genomice a databáze v sociálních vědách, zobrazovací systémy nebo sterilní prostory pro nanoelektroniku, ozařovny pro výzkum materiálů nebo superpočítače patří mezi základní nástroje pro získávání nových poznatků. Tím, že výzkumné infrastruktury nabízejí jedinečné výzkumné služby, přitahují mladé lidi k vědě a umožňují spolupráci zařízení v sítích, pomáhají strukturovat vědeckou obec a hrají klíčovou úlohu při budování efektivního výzkumného a inovačního prostředí. Svou schopností shromáždit „kritickou masu“ lidí a investic přispívají k hospodářskému rozvoji regionů, států a celé Evropy. Nacházejí se proto ve středu „znalostního trojúhelníku“ tvořeného výzkumem, vzděláváním a inovacemi.

Souběžně s tím, jak se posunují hranice výzkumu a rozvíjejí technologie, roste i složitost a nákladnost výzkumných infrastruktur, takže je často nemůže vybudovat jedna výzkumná skupina, region, stát nebo dokonce kontinent. Rada ve složení pro konkurenceschopnost tuto skutečnost uznala na svých zasedáních ve dnech 1. až 3. července 2004 a 25. až 26. listopadu 2004 a souhlasila, že v rámci dalšího rozvoje evropského výzkumného prostoru je třeba posílit konkurenceschopný výzkum, zabránit roztržtění a posílit spolupráci v oblasti výzkumných infrastruktur. Rada zdůraznila, že je nutné vypracovat evropskou strategii pro oblast výzkumných infrastruktur a pověřila Evropské strategické fórum pro výzkumné infrastruktury (ESFRI) sestavením strategického evropského plánu pro další generaci výzkumných infrastruktur.

Rada ve složení pro konkurenceschopnost na svém zasedání dne 30. května 2008 zopakovala, že je nutné rozvíjet výzkumné infrastruktury na evropské úrovni, mimo jiné na základě účinné koordinace a vhodného právního rámce. ESFRI v říjnu 2006 zveřejnilo vůbec první evropský plán pro výzkumné infrastruktury, jenž se týkal 35 klíčových projektů evropského zájmu, které měly být provedeny v dalších 10 až 20 letech. V současné době je hlavním úkolem realizace těchto projektů.

Jedním z největších problémů při zřizování nových evropských výzkumných infrastruktur je kromě nedostatku zdrojů a složitosti technických a organizačních otázek neexistence náležitého právního rámce pro navazování příslušných partnerství s partnery z různých zemí.

- **Platné předpisy vztahující se na oblast návrhu**

Z nejnovějších studií provedených pod záštitou ESFRI vyplývá, že právní formy, které v současné době existují ve vnitrostátním právu (např. société civile ve Francii, Gesellschaft mit beschränkter Haftung (GmbH) v Německu, limited liability company (Ltd) ve Spojeném království nebo stichting (nadace) v Nizozemsku) neodpovídají potřebám nových výzkumných infrastruktur. Podobné výsledky má i analýza stávajících právních forem v mezinárodním právu nebo právu Společenství (mezinárodní nebo mezivládní organizace, evropská hospodářská zájmová sdružení atd.). Fórum ESFRI tedy dospělo k závěru, že je potřeba vypracovat zvláštní právní rámec Společenství pro zřizování evropských výzkumných infrastruktur, na nichž se podílí několik členských států.

Navrhovaný právní akt by proto měl usnadnit společné zřizování a provoz výzkumných zařízení evropského zájmu mezi několika členskými státy a zeměmi přidruženými k rámcovému programu Společenství pro výzkum a vývoj a přispět k dalšímu rozvoji evropské politiky pro výzkumné infrastruktury. Měl by tak navázat na pokroky, kterých bylo, zejména díky ESFRI, dosaženo od roku 2004. Při přípravě této iniciativy proběhly rozsáhlé konzultace, jejichž součástí byla odborná analýza a diskuse se zúčastněnými stranami.

- **Soulad s ostatními politikami a cíli Unie**

Rychlé vybudování nových evropských výzkumných infrastruktur, na které upozornilo například fórum ESFRI, by usnadnilo a urychlilo dosažení horizontálních cílů Evropské unie:

Růst a zaměstnanost: stavba, provoz a údržba takových zařízení mají velké dopady na nabídku a poptávku. Například vývoj, který v posledních dvaceti letech probíhal ve velkých observatořích pro optickou astronomii, umožnil výrobu dnešních kamer CCD (spotřební výrobky) nebo využívání speciálních počítačových programů v očním lékařství;

Udržitelný rozvoj v Evropě: evropské výzkumné infrastruktury nám pomáhají lépe porozumět našemu prostředí a rozvíjet nové strategie v oblasti energetiky. Rada ve složení pro energetiku dne 28. února 2008 konstatovala, že výzkumné infrastruktury pomáhají zlepšovat a rozšiřovat znalostní bázi výzkumných pracovníků a ústavů ve Společenství. Zmírňují překážky, které brání mobilitě, přitahují lidský kapitál světové úrovně a zkvalitňují vědecké vzdělávání v oblasti technologií pro obnovitelnou energii

(plán SET);

Znalostní společnost: evropské výzkumné infrastruktury mají zásadní význam pro efektivní přístup velkého počtu výzkumných pracovníků a uživatelů k vědeckým poznatkům světové úrovně. Je třeba připomenout, že internet vznikl před řadou let na pracovišti CERN. V současné době miliony kilometrů optických vláken spojují jednotlivá vědecká odborná střediska, výzkumná střediska a univerzity a vytvářejí páteř pro efektivní, rychlé a spolehlivé vědecké komunikační a informační systémy.

Evropa jako světový partner: rychlý rozvoj evropských výzkumných infrastruktur významně ovlivní přitažlivost evropského výzkumného prostoru. O účast na projektech, které vymezilo ESFRI, již projevil zájem Austrálie, Indie, Rusko a USA.

Zlepšení (a zjednodušení) právní úpravy: optimalizací právního rámce na evropské úrovni by Rada mohla umožnit zavedení rychlejšího a účinnějšího postupu pro vyřizování jednotlivých případů zřizování nových evropských výzkumných zařízení, protože by se místo několika vnitrostátních právních základů používal jediný právní základ.

Nařízení doplňuje další iniciativy Společenství přijaté v souvislosti s evropským výzkumným prostorem, například sdělení o společném plánování výzkumu¹. Doplňuje rovněž Evropský inovační a technologický institut (EIT), který bude vytvářet znalostí a inovační společenství, v nichž se budou prostřednictvím partnerství sdružovat nejlepší zdroje z oblasti vysokého školství, výzkumu a podnikání.

2. KONZULTACE ZÚČASTNĚNÝCH STRAN A HODNOCENÍ DOPADŮ

• Konzultace zúčastněných stran a využití výsledků odborných konzultací

Komise při přípravě tohoto návrhu přihlédla k názorům řady zúčastněných stran. ESFRI uspořádalo v roce 2006 ve spolupráci s GŘ pro výzkum dva semináře pro klíčové zúčastněné strany. Tyto dva semináře ukázaly, že právní formy, které v současné době existují na úrovni jednotlivých států, Společenství nebo na mezinárodní úrovni, nejsou z hlediska evropských výzkumných infrastruktur vyhovující.

V roce 2007 skupina právních odborníků vypracovala studii, v níž posoudila proveditelnost vytvoření evropského právního nástroje pro evropské výzkumné infrastruktury. Skupina dospěla k závěru, že řešením by mohlo být nařízení ES založené na článku 171 Smlouvy o ES.

Dne 3. března 2008 bylo uspořádáno setkání zúčastněných stran. Účastnili se ho mimo jiné zástupci projektů vymezených v plánu ESFRI, zástupci evropských výzkumných zařízení a právníci s podrobnou znalostí této tematiky.

¹ KOM (2008) ***; **.*.2008.

Velká většina odborníků se shodla na tom, že nová právní forma na úrovni Společenství bude užitečná, a souhlasila s hlavními prvky návrhu Komise.

V roce 2008 Komise rovněž zřídila a konzultovala poradní skupinu odborníků (diskusní skupinu). Tato skupina výrazně podpořila možnost vytvoření nového právního nástroje Společenství pro evropské výzkumné infrastruktury. Domnívá se, že právní nástroj, který by doplnil stávající právní formy, by usnadnil a urychlil rozhodovací proces týkající se nových infrastruktur.

• Posouzení dopadů

U tohoto návrhu nařízení Rady provedla Komise posouzení dopadů, v němž srovnala potenciální dopady navrhovaného rámcového nařízení s jinými možnostmi, včetně možnosti zachování dosavadní situace a třech dalších přístupů.

První možnost: Tato možnost „žádná specifická činnost EU“ odpovídá současné situaci, kdy se každé konsorcium snaží najít mezi stávajícími právními formami tu, která by byla pro jeho projekt nejvhodnější.

Druhá možnost by spočívala v „mírném“ zásahu Evropské komise, která by subjektům budoucím evropské infrastruktury pomáhala identifikovat problémy a potřeby, vyměňovat si informace o jejich řešení a zavádět osvědčené postupy.

V případě třetí možnosti by Společenství zřizovalo společné podniky podle článku 171 Smlouvy o ES, případ od případu, pokaždé, kdy by vznikla potřeba takový podnik zřídit.

Čtvrtá možnost nabízí konkrétnější řešení projednávaného problému. Navrhuje přijmout legislativní opatření vedoucí ke vzniku nového právního nástroje, který by byl přizpůsoben potřebám evropských výzkumných infrastruktur a doplňoval by právní formy, které v současné době existují na vnitrostátní a evropské úrovni; tato možnost rovněž počítá s tím, že by zákonodárce zmocnil Evropskou komisi k udělování statusu „evropská výzkumná infrastruktura“.

Ze srovnání různých možností jasně vyplývá, že nejefektivnější cestou k dosažení politických cílů návrhu je použití čtvrté možnosti. Navrhované rámcové nařízení má oproti ostatním alternativám jasné výhody. Zavedlo by jednodušší, rychlejší a ekonomicky účinnější postup pro zřizování nových evropských výzkumných infrastruktur. Stanovilo by všechny prvky, které by měla mít právní forma pro evropské výzkumné infrastruktury. Zvýšilo by tak počet evropských výzkumných infrastruktur a přispělo by k zajištění jejich dopadu v socio-ekonomické, environmentální a společenské oblasti.

Přispělo by rovněž k dalšímu rozvoji evropské politiky pro výzkumné infrastruktury. Navrhované rámcové nařízení by v konečném důsledku zvýšilo přitažlivost Evropské unie na mezinárodní úrovni jako místa, v němž jsou díky posílení evropského výzkumného prostoru dobré podmínky k provádění výzkumu.

Členské státy by však při zřizování nových výzkumných infrastruktur evropského rozměru mohly využívat i relevantní existující mezinárodní, vnitrostátní nebo evropské právní formy (např. ESÚS nebo EHVS).

3. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

- **Shrnutí navrhovaných opatření**

Navrhované rámcové nařízení vytvoří na základě článku 171 Smlouvy o ES společný právní rámec doplňující státní a mezivládní systémy. Stanoví hlavní prvky evropských výzkumných infrastruktur (ERI) a jasné postupy, za nichž bude zákonodárce tento status udělovat.

ERI je právní subjekt s právní subjektivitou a plnou způsobilostí k právním úkonům uznáný ve všech členských státech. Zakládá se na členství: jeho členové (členské státy, třetí země a mezivládní organizace) společně přispívají k dosažení cílů ERI, v první řadě ke zřízení a provozu výzkumné infrastruktury evropského významu. Její interní struktura je velice pružná a umožňuje členům, aby ve stanovách upravili svá práva a povinnosti, orgány a jejich kompetence a další interní záležitosti. Odpovědnost členů za dluhy ERI bude v zásadě omezena na jejich vlastní příspěvky; ve stanovách však bude možné stanovit jinou odpovědnost. Použitelným právem je právo Společenství, právo státu, v němž se nachází sídlo, nebo právo státu, v němž ERI provozuje svou činnost, pokud jde o určité bezpečnostní a technické otázky. Stanovy a jejich prováděcí pravidla musejí být v souladu s příslušným použitelným právem. ERI bude rovněž považována za mezinárodní subjekt nebo organizaci pro účely směrnic o dani z přidané hodnoty, o spotřebních daních a o veřejných zakázkách; bude proto osvobozena od DPH a spotřebních daní a na její postupy pro zadávání veřejných zakázek se nebude vztahovat směrnice o veřejných zakázkách.

ERI bude zřízena v souladu s právním základem, jímž je článek 171 Smlouvy o ES, rozhodnutím Komise jednající na základě prováděcích pravomocí svěřených Radou (článek 202 Smlouvy o ES). Komise bude jednat na základě žádosti, kterou jí předloží ti, kdo si přejí stát se zakládajícími členy ERI. Rozhodnutí o zřízení ERI bude přijato poradním postupem. Tento postup by měl motivovat zakládání struktur nezbytných pro účinné provádění evropského výzkumu, včetně struktur podporovaných programy Společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace. Tento postup by byl rychlejší, než kdyby jednotlivá rozhodnutí přijímala Rada, zjednodušil by složitý proces budování mezinárodních výzkumných infrastruktur a zabránil by nekoordinovaným aktivitám.

Evropská komise bude zajišťovat celkové řízení nového právního rámce a bude sledovat dodržování nařízení ze strany ERI. Komise za pět let po přijetí tohoto právního rámce provede prostřednictvím skupiny odborníků jeho vyhodnocení a podá zprávu Evropskému parlamentu a Radě.

- **Právní základ**

Právním základem návrhu je článek 171 Smlouvy o založení Evropského společenství.

- **Zásada subsidiarity**

Zásada subsidiarity se použije, nespadá-li návrh do výlučné působnosti Společenství.

Aby byla činnost Společenství odůvodněná, musí rovněž dodržovat zásadu

subsidiarity. Proto je nutné vyhodnotit dva aspekty. Za prvé je nutné se ujistit, že cílů navrhovaného opatření nelze uspokojivě dosáhnout v rámci vnitrostátních ústavních systémů členských států (ověření potřeby). V případě zjištěného problému, jímž je neexistence vhodného právního rámce pro evropské výzkumné infrastruktury, byla navržena tři možná řešení: 1) koordinace činnosti na evropské úrovni vedoucí k vypracování osvědčených postupů; 2) zakládání společných podniků a 3) vypracování samostatného právního rámce na úrovni Společenství. Tato opatření může nejlépe uskutečnit Komise, v prvním případě na základě článku 165, a ve dvou ostatních případech na základě článku 171.

Dále je nutno posoudit, zda by mohlo být cílů lépe dosaženo činností Společenství, a pokud ano, jakým způsobem (ověření evropské přidané hodnoty). Důvodem pro přijetí opatření na evropské úrovni je nadnárodní povaha problému (zřizování právních rámců mezi členskými státy). Alternativním řešením by bylo uzavírání mezivládních dohod, ale správní a právní postupy, které se v takových případech musí obvykle dodržovat, jsou příliš dlouhé, obtížné a nepraktické.

Návrh je proto v souladu se zásadou subsidiarity.

- **Zásada proporcionality**

Navrhované nařízení je velice krátké a ponechává úpravu většiny interních mechanismů plánované infrastruktury na uvážení členů evropské výzkumné infrastruktury, tedy členských států, třetích zemí a mezivládních organizací.

Príslušným právem bude většinou vnitrostátní právo státu, v němž má ERI sídlo nebo v němž provozuje svou činnost.

Množství informací, které musí ERI a její členové poskytnout Komisi, je omezeno na minimum, které Komise potřebuje k vyhodnocení souladu ERI s rámcovým nařízením.

Návrh je proto v souladu se zásadou proporcionality.

- **Volba nástrojů**

Jakýkoli rámec, který se bude obecně vztahovat na potenciálně velký počet právních subjektů, evropských výzkumných infrastruktur, zřízených na základě článku 171 Smlouvy o ES, musí být upraven nařízením.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Navrhované nařízení usnadní společné zřizování a provoz evropských výzkumných zařízení několika členskými státy a přidruženými zeměmi. Tato činnost doplňuje provádění opatření v oblasti výzkumných infrastruktur, která jsou upravena v právním základu pro 7. rámcový program pro výzkum, a aby bylo možné dosáhnout plánovaného motivačního účinku, je na ni nutné vyčlenit ve střednědobém horizontu dodatečné zdroje.

5. DALŠÍ INFORMACE

- **Zjednodušení**

Návrh zjednodušuje správní postupy veřejných orgánů (orgánů Společenství a vnitrostátních orgánů).

Optimalizací právního rámce na evropské úrovni by Rada mohla zavést rychlejší a účinnější postup pro vyřizování jednotlivých případů, které se týkají zřizování nových evropských výzkumných zařízení, protože by se místo několika vnitrostátních právních základů používal jediný právní základ.

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY

o právním rámci Společenství pro evropskou výzkumnou infrastrukturu (ERI)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 171 a čl. 172 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise²,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu³,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru⁴,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Podle článku 171 Smlouvy může Společenství zakládat společné podniky nebo jiné struktury potřebné k účinnému uskutečnění výzkumných programů, programů technologického rozvoje a demonstrace prováděných Společenstvím.
- (2) Podpora a rozvoj výzkumných infrastruktur v Evropě patří mezi dlouhodobé cíle Společenství, jak dokládá i rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1982/2006/ES ze dne 18. prosince 2006 o sedmém rámcovém programu Evropského společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace (2007–2013)⁵ a zejména rozhodnutí Rady č. 2006/974/ES ze dne 19. prosince 2006 o zvláštním programu „Kapacity“⁶.
- (3) Zatímco tradiční podpora využívání a rozvoje evropských výzkumných infrastruktur měla většinou podobu grantů poskytovaných zavedeným výzkumným infrastrukturám v členských státech, v posledních letech se ukazuje, že je nutné přijmout další opatření, která by stimulovala rozvoj nových struktur vytvořením vhodného právního rámce usnadňujícího jejich zřizování a provoz na úrovni Společenství.

² Úř. věst. C , , s. .

³ Úř. věst. C , , s. .

⁴ Úř. věst. C , , s. .

⁵ Úř. věst. L 412, 30.12.2006, s. 1.

⁶ Úř. věst. L 54, 22.2. 2007, s. 101.

- (4) O nutnosti těchto opatření opakovaně hovořily jak na politické úrovni členské státy a orgány Společenství, tak různé subjekty, které v Evropě působí v oblasti výzkumu, jako jsou podniky, výzkumná střediska a univerzity.
- (5) Přestože v rámcových programech Společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace se již dlouhou dobu uznává, že výzkumné infrastruktury světové úrovně hrají ústřední úlohu při dosahování cílů Společenství pro výzkum, rozvoj a demonstrace stanovených v hlavě XVIII části 3 Smlouvy, pravidla, která upravují zřizování, financování a provoz těchto struktur, zůstávají roztržštěná a liší se podle regionů. Vzhledem k tomu, že evropské výzkumné infrastruktury soutěží na celosvětové úrovni s infrastrukturami partnerů Společenství, kteří do moderních velkokapacitních výzkumných infrastruktur investují a budou investovat značné částky, a vzhledem k tomu, že roste složitost a nákladnost těchto infrastruktur, takže je často nemožné, aby je zřizoval jen jeden členský stát nebo dokonce jeden kontinent, je nyní nutné využít a plně rozvinout potenciál článku 171 Smlouvy tím, že se vytvoří rámec, který bude obsahovat postupy a podmínky pro zřizování a provoz evropských výzkumných infrastruktur na úrovni Společenství, které jsou nezbytné pro efektivní plnění programů Společenství pro výzkum a technologický vývoj. Tento nový právní rámec by doplnil ostatní, méně specializované právní formy, které existují ve vnitrostátním právu, mezinárodním právu nebo právu Společenství (například evropské hospodářské zájmové sdružení (EHZS) nebo evropské seskupení pro územní spolupráci (ESÚS).
- (6) Pojem výzkumná infrastruktura se vztahuje na zařízení, zdroje a související služby, které vědecká obec využívá k provádění špičkového výzkumu v jednotlivých oborech. Definice se vztahuje na: základní vědecké vybavení nebo sady nástrojů; zdroje založené na znalostech, například sbírky, archivy nebo strukturované vědecké informace; infrastruktury informačních a komunikačních technologií, například Grid, počítačové a programové vybavení, komunikační prostředky; veškeré další subjekty jedinečné povahy, které jsou nutné k dosažení vynikajících výzkumných výsledků. Tyto výzkumné infrastruktury se mohou nacházet na jednom místě nebo na více místech (organizovaná síť zdrojů).
- (7) Na rozdíl od společných technologických iniciativ, které jsou zakládány jako společné podniky, v nichž je Společenství členem a do nichž finančně přispívá, by evropská výzkumná infrastruktura (dále jen „ERI“) neměla být chápána jako subjekt Společenství ve smyslu článku 185 finančního nařízení⁷, ale jako právní subjekt, jehož nemusí být Společenství nutně členem a do něhož finančně nepřispívá ve smyslu čl. 108 odst. 2 písm. f) finančního nařízení.
- (8) Vzhledem k tomu, že podle článků 164 a 165 Smlouvy se členské státy a Společenství při plánování a provádění svých výzkumných činností vzájemně doplňují a postupují v úzké spolupráci, mělo by být ponecháno na členských státech, aby samy nebo v součinnosti s dalšími kvalifikovanými subjekty určily své potřeby při zřizování výzkumných infrastruktur na základě své vlastní činnosti v oblasti výzkumu a

⁷ Úř. věst. L 248, 16.9. 2002, s. 1. Nařízení ve znění nařízení (ES, Euratom) č. 1995/2006 (Úř. věst. L 390, 30.12.2006, s. 1).

technologického rozvoje a s ohledem na požadavky Společenství. Z téhož důvodu by mělo být členství v ERI otevřeno všem členským státům, které o to projeví zájem, a měla by existovat možnost zapojení třetích zemí splňujících určitá kritéria a specializovaných mezivládních organizací.

- (9) Úkolem evropské výzkumné infrastruktury (dále jen „ERI“) založené podle tohoto nařízení by mělo být zřízení a provoz výzkumné infrastruktury. Tento úkol by měl být plněn na nevýdělečném základě, aby se předešlo narušení hospodářské soutěže. Za určitých podmínek by však mělo být ERI povoleno vykonávat omezenou hospodářskou činnost s cílem podpořit inovace, znalosti a převod technologií. Zřizování výzkumných infrastruktur se statutem ERI neznamena, že by výzkumné infrastruktury celoevropského zájmu, které mají jinou právní formu, nemohly být uznány za infrastruktury přispívající k plnění plánu vypracovaného Evropským strategickým fórem pro výzkumné infrastruktury (ESFRI) a k pokroku evropského výzkumu. Komise zajistí informovanost členů ESFRI a dalších zúčastněných stran o těchto alternativních právních formách.
- (10) Podle střednědobých až dlouhodobých předpovědí by měly výzkumné infrastruktury tím, že účinně podpoří evropské výzkumné činnosti, přispět k zachování vynikající kvality výzkumu Společenství a konkurenceschopnosti jeho hospodářství. Pro dosažení tohoto cíle by měly být skutečně přístupné celé evropské vědecké obci a měly by být zaměřeny na zvyšování evropských vědeckých kapacit nad současnou úroveň, a tak přispívat k rozvoji evropského výzkumného prostoru.
- (11) Aby byl postup zřizování ERI efektivní, je nutné, aby subjekty, které hodlají zřídit ERI, předložily Komisi žádost, na jejímž základě Komise za pomoci nezávislých odborníků rozhodne, zda navrhovaná výzkumná infrastruktura splňuje požadavky tohoto nařízení.
- (12) Z důvodů transparentnosti by mělo být rozhodnutí o zřízení ERI zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie*. Z téhož důvodu by měl být k rozhodnutí přiložen výňatek ze stanov, který by obsahoval základní informace o infrastruktuře.
- (13) Aby ERI mohla plnit svůj úkol co nejefektivněji, měla by mít právní subjektivitu a co nejširší způsobilost k právním úkonům ode dne, kdy rozhodnutí o jejím zřízení nabude účinnosti. Pro účely určení použitelného práva by měla mít sídlo na území jednoho svého člena, kterým je členský stát nebo země přidružená k rámcovému programu Společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace.
- (14) ERI musí sdružovat přinejmenším tři členské státy, k nimž se mohou připojit určité třetí země a specializované mezivládní organizace. ERI by proto měla být považována za mezinárodní subjekt nebo organizaci pro účely použití směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty⁸, směrnice Rady 92/12/EHS ze dne 25. února 1992 o obecné úpravě, držení, pohybu a sledování

⁸ Úř. věst. L 347, 11.12.2006, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí Rady o DPH 2008/8/ES ze dne 12. února 2008 (Úř. věst. L 44, 20.2.2008, s. 11).

výrobků podléhajících spotřební dani⁹ a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby¹⁰, v souladu s pravidly státní podpory. Členské státy a účastníci se třetí země by měly za účelem efektivní podpory výzkumné činnosti ERI přijmout veškerá možná opatření, která by ERI poskytla co nejširší osvobození od ostatních daní.

- (15) Vzhledem k tomu, že tento právní nástroj má rozměr Společenství, měly by členské státy společně držet většinu hlasovacích práv ve shromáždění členů ERI.
- (16) Podrobnější ustanovení o provádění tohoto rámce by měla být obsažena ve stanovách, na jejichž základě by Komise posoudila soulad žádosti s rámcem stanoveným v tomto nařízení.
- (17) Je nutné zajistit na jedné straně to, aby ERI mohla pružně měnit své stanovy, a na druhé straně to, aby Společenství, které ERI zřizuje, neztratilo kontrolu nad některými jejími základními prvky. Jestliže se změna týká záležitosti, která je obsažena ve výňatku ze stanov přiloženému k rozhodnutí o zřízení ERI, musí být ještě před tím, než nabude účinnosti, schválena rozhodnutím Komise, které bude přijato stejným způsobem jako rozhodnutí o zřízení ERI, protože informace uvedené v tomto rozhodnutí se považují za zásadní. Jakékoli jiné změny by měly být oznámeny Komisi, která má možnost k nim vyjádřit námitky, pokud jsou podle jejího názoru v rozporu s tímto nařízením. Pokud Komise nevznesla žádné námitky, měla by zveřejnit příslušné oznámení se stručným shrnutím změny.
- (18) ERI si musí zřídit vlastní orgány, které budou efektivně řídit její činnost. Stanovy by měly určit, jakým způsobem tyto orgány ERI právně zastupují.
- (19) ERI musí vykonávat svou činnost v souladu s řádnými rozpočtovými zásadami pro plnění povinností vyplývajících z její finanční odpovědnosti.
- (20) ERI může získávat formou spolufinancování finanční prostředky z nástrojů politiky soudržnosti v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999¹¹.
- (21) ERI by v důsledku své právní subjektivity a pro co nejefektivnější plnění svých úkolů měla nést odpovědnost za své dluhy. Aby si členové ERI mohli zvolit vyhovující způsob úpravy své odpovědnosti, měl by být ve stanovách ponechán prostor pro zavedení různých režimů s odpovědností, která by byla vyšší než odpovědnost členů za jejich vlastní příspěvky.

⁹ Úř. věst. L 76, 23.3.1992, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí Rady 2004/106/ES ze dne 16. listopadu 2004 (Úř. věst. L 359, 4.12.2004, s. 30).

¹⁰ Úř. věst. L 134, 30.4.2004, s. 114. Směrnice naposledy pozměněná nařízením Komise (ES) č. 213/2008 ze dne 28. listopadu 2007 (Úř. věst. L 74, 15.3.2008, s. 1).

¹¹ Úř. věst. L 210, 31.7.2006, s. 25.

- (22) Vzhledem k tomu, že se ERI zřizuje podle práva Společenství, měla by se kromě práva státu, v němž má sídlo, řídit i právem Společenství. Může se však stát, že ERI bude provozovat svou činnost v některém jiném státě. V takovém případě by se ve věcech veřejného zdraví, zdraví a bezpečnosti při práci, ochrany životního prostředí, nakládání s nebezpečnými látkami a vydávání nutných povolení měla řídit právem tohoto státu. ERI by se dále měla řídit svými stanovami přijatými v souladu s výše uvedenými zdroji práva a prováděcími pravidly dodržujícími tyto stanovy.
- (23) Pro zajištění dostatečné kontroly dodržování tohoto nařízení by ERI měla Komisi předkládat výroční zprávy a měla by ji informovat o jakýchkoli okolnostech, které by mohly vážně ohrozit plnění úkolů ERI. Jestliže se Komise bude na základě výroční zprávy nebo jiných zdrojů domnívat, že ERI svým jednáním vážně porušuje toto nařízení nebo jiné použitelné předpisy, požádá ERI a/nebo jeho členy o vysvětlení nebo o přijetí opatření. V mimořádných případech, a pokud nebudou přijata nápravná opatření, může Komise zrušit rozhodnutí o zřízení ERI; jeho důsledkem je ukončení činnosti ERI.
- (24) Vzhledem k tomu, že cílů navrhovaného opatření, tedy vytvoření rámce pro evropské výzkumné infrastruktury zřizované členskými státy, nelze z důvodů nadnárodní povahy tohoto problému uspokojivě dosáhnout v rámci vnitrostátních ústavních systémů členských států, lze těchto cílů lépe dosáhnout na úrovni Společenství. Společenství proto může přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity podle článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality, stanovenou v daném článku, nepřekročí toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení uvedených cílů.
- (25) Opatření nezbytná k provedení tohoto nařízení by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi¹².

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Tímto nařízením se vytváří rámec, který vymezuje požadavky na zřízení Evropské výzkumné infrastruktury (dále jen „ERI“), jeho postupy a jeho účinky.
2. Použije se na výzkumné infrastruktury celoevropského zájmu.

Článek 2

Úkol a další činnosti

1. Úkolem ERI je zřízení a provoz výzkumné infrastruktury.

¹² Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

2. ERI tento úkol plní na nevýdělečném základě. Může však provádět hospodářské činnosti menšího rozsahu, které úzce souvisejí s jejím posláním a neohrožují jeho plnění.
3. ERI vede oddělené záznamy o výdajích a příjmech ze svých hospodářských činností a účtuje za ně tržní ceny nebo, pokud tyto ceny nelze zjistit, veškeré náklady navýšené o přiměřenou marži.

Článek 3 *Požadavky týkající se infrastruktury*

Výzkumná infrastruktura zřízená ERI splňuje následující požadavky:

- (a) je nezbytná pro provádění evropské výzkumné činnosti, zejména pro efektivní provádění programů Společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace;
- (b) představuje přidanou hodnotu při vývoji evropského výzkumného prostoru a přináší výrazná zlepšení v příslušných vědeckých a technologických oblastech na mezinárodní úrovni;
- (c) je skutečně přístupná evropské vědecké obci složené z vědců z členských států a ze zemí, které jsou přidruženy k programům Společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace a
- (d) přispívá k šíření a optimalizaci výsledků činností prováděných ve Společenství v oblasti výzkumu, technologického rozvoje a demonstrací.

Článek 4 *Žádosti o zřízení ERI*

1. Subjekty, které žádají o zřízení ERI (dále jen „žadatelé“), předloží žádost Komisi. Žádost se podává písemně v jednom z úředních jazyků Společenství a obsahuje:
 - (a) žádost o zřízení ERI adresovanou Komisi;
 - (b) návrh stanov ERI v souladu s článkem 9;
 - (c) technický a vědecký popis výzkumné infrastruktury, kterou ERI zřídí a bude provozovat, zejména s ohledem na požadavky stanovené v článku 3;
 - (d) výňatek ze stanov, který obsahuje informace vyjmenované v příloze.
2. Komise žádost vyhodnotí. Při hodnocení může požádat o stanovisko nezávislé odborníky, zejména v oblasti plánované činnosti ERI. Výsledek hodnocení sdělí žadatelům a v případě potřeby je požádá, aby v přiměřené lhůtě svou žádost doplnili nebo pozměnili.

Článek 5 *Rozhodnutí o žádosti*

1. Komise na základě výsledků hodnocení podle čl. 4 odst. 2 a v souladu s postupem uvedeným v článku 21:
 - (a) přijme rozhodnutí o zřízení ERI, jakmile se ujistí, že byly splněny požadavky stanovené v tomto nařízení, nebo
 - (b) žádost zamítne, pokud dospěje k názoru, že nejsou splněny požadavky stanovené v tomto nařízení.
2. Rozhodnutí o žádosti se sdělí žadatelům. Rozhodnutí o zřízení ERI se rovněž zveřejní v řadě L *Úředního věstníku Evropské unie*.
3. K rozhodnutí o zřízení ERI se přiloží výňatek ze stanov obsažený v žádosti.

Článek 6 *Postavení ERI*

1. ERI má právní subjektivitu ode dne nebytí účinnosti rozhodnutí o zřízení ERI.
2. ERI má v každém členském státě nejširší způsobilost k právním úkonům, kterou právo daného členského státu přiznává právnickým osobám. Může zejména nabývat, vlastnit a zcizovat movitý a nemovitý majetek i duševní vlastnictví, uzavírat smlouvy a vystupovat před soudem.
3. ERI je mezinárodní organizace ve smyslu čl. 151 odst. 1 písm. b) směrnice 2006/112/ES a mezinárodní organizace ve smyslu druhé odrážky čl. 23 odst. 1 směrnice 92/15/EHS a čl. 15 písm. c) směrnice 2004/18/ES.
4. Členské státy přijmou veškerá možná opatření, jimiž ERI, v souladu s pravidly státní podpory, poskytnou co nejrozsáhlejší osvobození od dalších daní než těch, které jsou vyjmenovány v článku 3.

Článek 7 *Sídlo a název*

1. ERI má sídlo na území jednoho ze svých členů, jímž je členský stát nebo země přidružená k programu Společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace.
2. Název ERI obsahuje slova „evropská výzkumná infrastruktura“ nebo zkratku „ERI“.

Článek 8 *Členství*

1. Členy ERI se mohou stát:
 - (a) členské státy;

- (b) třetí země;
 - (c) mezivládní organizace.
2. ERI musí být vždy složena z minimálně tří členských států. Další členské státy k ní mohou kdykoli přistoupit za spravedlivých a přiměřených podmínek uvedených ve stanovách.
 3. Členské státy společně drží většinu hlasovacích práv ve shromáždění členů uvedeném v čl. 12 písm. a).
 4. Každý členský stát nebo třetí země může být při výkonu práv a při plnění povinností, které byly stanoveny pro členy ERI, zastoupen jedním nebo více veřejnými subjekty, včetně regionů, nebo soukromými subjekty pověřenými veřejnou službou.
 5. Třetí země a mezivládní organizace žádající o členství v ERI uznávají právní subjektivitu a způsobilost ERI podle čl. 6 odst. 1 a 2 a skutečnost, že se na ni vztahují pravidla stanovená za použití článku 16.
 6. Třetí země žádající o členství v ERI poskytnou této ERI zacházení, které je rovnocenné se zacházením uvedeným v čl. 6 odst. 3 a 4.

Článek 9 *Stanovy*

Stanovy obsahují přinejmenším:

- (a) seznam členů, případně zastupujících subjektů, a podmínky a postupy pro změny v členství a zastoupení v souladu s článkem 8;
- (b) úkoly a činnosti ERI;
- (c) sídlo v souladu s čl. 7 odst. 1;
- (d) název ERI v souladu s čl. 7 odst. 2;
- (e) práva a povinnosti členů, včetně povinnosti přispívat k vyrovnanému rozpočtu;
- (f) orgány ERI, jejich pravomoci a způsob jejich složení a rozhodování, včetně rozhodování o změnách stanov, v souladu s články 10, 11 a 12;
- (g) trvání a postup pro ukončení činnosti v souladu s článkem 17;
- (h) základní zásady týkající se:
 - i) politiky přístupu uživatelů;
 - ii) politiky v oblasti údajů;
 - iii) politiky vědeckého hodnocení;
 - iv) politiky práv duševního vlastnictví;

- v) politiky šíření informací;
- vi) personální politiky;
- vii) politiky zadávání zakázek, která dodržuje zásady transparentnosti, nediskriminace a soutěže;
- viii) případně politiky rušení zakázek;
- (i) určení pracovního jazyka nebo pracovních jazyků;
- (j) odkazů na pravidla pro provádění stanov.

Stanovy jsou přístupné veřejnosti na internetové stránce ERI a v jejím sídle.

Článek 10

Změny stanov, které vyžadují změnu výňatku ze stanov

1. Každou změnu stanov, při níž se mění výňatek ze stanov, předloží ERI Komisi ke schválení. Daná změna není účinná, dokud nevstoupí v platnost rozhodnutí o jejím schválení. Komise použije obdobně čl. 4 odst. 2 a článek 5.
2. Žádost o schválení změny obsahuje:
 - (a) znění navrhované změny, včetně data jejího vstupu v platnost;
 - (b) pozměněné konsolidované znění stanov;
 - (c) pozměněný výňatek ze stanov.

Článek 11

Ostatní změny stanov

1. Každou jinou změnu než tu, na kterou se vztahuje článek 10, předloží ERI Komisi ke schválení do deseti dnů po jejím přijetí.
2. Komise může k takové změně vznést námitky do šedesáti dnů od jejího oznámení a uvede přitom, z jakých důvodů změna nesplňuje požadavky tohoto nařízení.
3. Pokud Komise nevznese žádné námitky, zveřejní oznámení o změně spolu s jejím stručným shrnutím v řadě C *Úředního věstníku Evropské unie*.
4. Změna nenabývá účinnosti, dokud neuplyne lhůta pro vznesení námitek nebo dokud se Komise této lhůty nevzdá nebo dokud nebude zrušena vznesená námitka.
5. Žádost o schválení změny obsahuje:
 - (a) znění navrhované změny, včetně data jejího vstupu v platnost;
 - (b) pozměněné konsolidované znění stanov;
 - (c) stručné shrnutí změny.

Článek 12 *Organizace ERI*

Ve stanovách jsou upraveny přinejmenším tyto orgány s následujícími pravomocemi:

- (a) shromáždění členů jakožto orgán s plnou rozhodovací pravomocí, včetně pravomoci přijímat rozpočet;
- (b) ředitel nebo správní rada, kteří jsou jmenováni shromážděním členů a představují výkonný orgán a právního zástupce ERI.

Ve stanovách je upřesněno, jakým způsobem členové správní rady právně zastupují ERI.

Článek 13 *Rozpočtové zásady, účetní závěrky, audit a pojištění*

- 1. Veškeré příjmy a výdaje ERI musí být pro každý rozpočtový rok předběžně vyčísleny a zahrnuty do rozpočtu. Rozpočet je vyrovnaný co do příjmů a výdajů.
- 2. Členové ERI zajistí využití rozpočtových prostředků v souladu se zásadami řádného finančního řízení.
- 3. Rozpočet se sestavuje a plní a účetní závěrky se předkládají v souladu se zásadou transparentnosti.
- 4. K účetní závěrce ERI je připojena zpráva o rozpočtovém a finančním řízení za rozpočtový rok.
- 5. Na ERI se vztahují požadavky použitelného práva, pokud jde o sestavení, uložení, audit a zveřejnění účetní závěrky.
- 6. ERI uzavře vhodné pojištění, které pokryje veškerá rizika související s její činností.

Článek 14 *Finanční prostředky poskytované Společenstvím*

Finanční prostředky Společenství lze ERI poskytnout výhradně v souladu s hlavou VI nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství. ERI může být rovněž financována v rámci politiky soudržnosti, v souladu s příslušnými právními předpisy Společenství.

Článek 15 *Odpovědnost*

- 1. ERI nese odpovědnost za své dluhy.
- 2. Finanční odpovědnost členů za dluhy ERI je omezena výší jejich příspěvků do ERI. Členové mohou ve stanovách upřesnit, že na sebe berou odpovědnost do určité výše, která přesahuje jejich vlastní příspěvek, nebo neomezenou odpovědnost.

3. Společenství za dluhy ERI neodpovídá.

Článek 16 *Použitelné právo a jurisdikce*

1. ERI se řídí:
- (a) právem Společenství, zejména tímto nařízením a rozhodnutími uvedenými v čl. 5 odst. 1 písm. a) a v čl. 10 odst. 1;
 - (b) ve věcech, které nejsou upraveny v aktech uvedených v písmeni a), právem státu, v němž má ERI sídlo;
 - (c) svými stanovami přijatými v souladu s právními zdroji uvedenými v písmenech a) a b);
 - (d) prováděcími předpisy, které jsou v souladu se stanovami.
 - (e) Odchylně od písmene b) se ERI řídí právem států, v nichž působí, pokud jde o:
 - i) veřejné zdraví a bezpečnost a zdraví při práci;
 - ii) ochranu životního prostředí;
 - iii) nakládání s nebezpečnými látkami;
 - iv) vydávání povolení nutných pro její provoz.
2. Soudní dvůr Evropských společenství je příslušný k rozhodování sporů mezi členy, sporů mezi členy a ERI a všech sporů, v nichž je jednou ze stran Společenství.
3. Na spory mezi ERI a třetími stranami se použijí právní předpisy Společenství o příslušnosti. V případech, které nejsou upraveny právními předpisy Společenství, se soud příslušný k řešení takových sporů určí podle práva státu, v němž má ERI sídlo.

Článek 17 *Ukončení činnosti, platební neschopnost*

1. Stanovy určí, jaký postup se použije při ukončení činnosti ERI následujícím po rozhodnutí shromáždění členů.
2. Neprodleně poté, co shromáždění členů přijme rozhodnutí o ukončení činnosti, a v každém případě do deseti dnů po přijetí takového rozhodnutí, ERI vyrozumí Komisi. Komise zveřejní příslušné oznámení v řadě C *Úředního věstníku Evropské unie*.
3. Neprodleně po ukončení činnosti, v každém případě do deseti dnů od tohoto ukončení, ERI vyrozumí Komisi. Komise zveřejní příslušné oznámení v řadě C *Úředního věstníku Evropské unie*. ERI zanikne v den zveřejnění oznámení.

4. Jestliže se ERI dostane do platební neschopnosti, okamžitě o tom vyrozumí Komisi. Komise zveřejní příslušné oznámení v řadě C *Úředního věstníku Evropské unie*.

Článek 18 *Podávání zpráv a kontrola*

1. ERI vypracuje výroční zprávu o činnosti a předloží ji Komisi do šesti měsíců od konce příslušného finančního roku. Zpráva se zpřístupní veřejnosti.
2. ERI a příslušný členský stát informují Komisi o veškerých okolnostech, které by mohly vážně ohrozit splnění úkolu ERI.
3. Jestliže Komise obdrží informace o tom, že ERI svým jednáním vážně porušuje nařízení, rozhodnutí přijatá na jeho základě nebo jiné použitelné právní předpisy, požádá ERI a/nebo jeho členy o vysvětlení.
4. Jestliže Komise poté, co ERI a/nebo jejím členům poskytla přiměřenou lhůtu k vyjádření připomínek, dospěje k závěru, že ERI vážně porušuje toto nařízení, rozhodnutí přijatá na jeho základě nebo jiné použitelné právní předpisy, může ERI a jejím členům navrhnout nápravné opatření.
5. Jestliže nebude zjednána náprava, může Komise zrušit rozhodnutí o zřízení ERI. Toto se oznámí ERI a zveřejní v řadě L *Úředního věstníku Evropské unie*. Vede k ukončení činnosti ERI.

Článek 19 *Příslušná opatření*

Členské státy přijmou veškerá vhodná opatření pro účinné uplatňování tohoto nařízení.

Článek 20 *Podávání zpráv a přezkum*

Po pěti letech po vstupu tohoto nařízení v platnost podá Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování tohoto nařízení a případně návrhy na jeho změny.

Článek 21 *Postup projednávání ve výboru*

1. Komisi je nápomocen poradní výbor.
2. V případě odkazů na tento článek se použijí články 3 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES.

Článek 22 *Vstup v platnost*

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda / předsedkyně

PŘÍLOHA

VÝŇATEK ZE STANOV

- (1) Název ERI (čl. 7 odst. 2 a čl. 9 písm. d)): [název podle stanov, obsahuje slova „evropská výzkumná infrastruktura“ nebo zkratku „ERI“]
- (2) Poslání (čl. 2 odst. 1 a čl. 9 písm. b)): [poslání podle stanov spočívající ve zřízení a provozu výzkumné infrastruktury]
- (3) Sídlo (čl. 7 odst. 1 a čl. 9 písm. c)): [nejlépe odkaz na nejmenší správní nebo samosprávní územní jednotku, například obec]
- (4) Doba trvání (čl. 9 písm. g)): [např. „na dobu neurčitou“ nebo datum ukončení trvání nebo počet let od zřízení]
- (5) Základní zásady politiky přístupu pro uživatele (čl. 9 písm. h) první odrážka): [podle stanov]
- (6) Základní zásady politiky vědeckého hodnocení (čl. 9 písm. h) třetí odrážka): [podle stanov]
- (7) Základní zásady politiky šíření informací (čl. 9 písm. h) pátá odrážka): [podle stanov]
- (8) Základní zásady personální politiky (čl. 9 písm. h) šestá odrážka): [podle stanov]
- (9) Základní zásady politiky zadávání zakázek, která dodržuje zásady transparentnosti, nediskriminace a soutěže (čl. 9 písm. h) sedmá odrážka): [podle stanov]
- (10) Režim odpovědnosti (čl. 15 odst. 2): [podle stanov a/nebo první věty čl. 15 odst. 2]

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. NÁZEV NÁVRHU:

Nařízení Rady o právním rámci Společenství pro evropskou výzkumnou infrastrukturu (ERI)

2. RÁMEC ABM / ABB

Oblast politiky a související aktivity, kterých se návrh týká:

Výzkum – Výzkumné infrastruktury

3. ROZPOČTOVÉ LINIE

3.1. Rozpočtové linie (provozní linie a související linie na technickou a administrativní pomoc) (ex – linie B.A) včetně okruhů:

- 08.01.05.01 : Úředníci a dočasní zaměstnanci v oblasti výzkumu
- 08.01.05.02 : Externí pracovníci (smluvní zaměstnanci, přidělení národní odborníci, atd.)

3.2. Doba trvání akce a finančního dopadu:

Jedná se o dlouhodobou akci vzhledem k tomu, že cílem navrhovaného právního předpisu je usnadnit společné zřizování a provoz výzkumných zařízení mezi několika členskými a přidruženými státy, a vzhledem k tomu, že toto nařízení tím, že svěří Evropské komisi prováděcí pravomoci, umožní postupovat jednodušším způsobem, než kdyby jednotlivá rozhodnutí přijímala Rada.

Z krátkodobého hlediska nebude tento postup vyžadovat více zdrojů, než postupy, které se v současné době používají pro sledování přípravné fáze nových projektů výzkumné infrastruktury (zdroje sedmého rámcového programu). Ze střednědobého až dlouhodobého hlediska bude potřeba zajistit dodatečné lidské zdroje, protože bude nutné sledovat politický vývoj nařízení vedoucí např. k možnému přezkumu po pěti letech.

3.3. Rozpočtové charakteristiky:

Rozpočtová linie	Druh výdajů		Nové	Příspěvek ESVO	Příspěvky od kandidátských zemí	Okruh ve finančním výhledu
08.01 05 01	Nepov.	Nerozl.	NE	ANO	ANO	č. 1A
08.01 05 02	Nepov.	Nerozl.	NE	ANO	ANO	č. 1A
08.01.05.03	Nepov.	Nerozl.	NE	ANO	ANO	č. 1A

4. SHRUTÍ ZDROJŮ

4.1. Finanční zdroje

4.1.1. Shrnutí prostředků na závazky (PZ) a prostředků na platby (PP)

v milionech EUR (zaokrouhleno na 3 desetinná místa)

Druh výdajů	Oddíl č.		2009	2010	2011	2012	2013	2014 a násl.
-------------	----------	--	------	------	------	------	------	-----------------

Administrativní výdaje nezahrnuté do referenční částky

Lidské zdroje / související výdaje (NP)	8.2.5.	a	0,423	0,657	0,711	0,828	0,828	1,062
Administrativní náklady (NP)	8.2.6.	b	0,080	0,250	0,280	0,250	0,250	0,250

Celkové orientační finanční náklady opatření

PZ CELKEM včetně nákladů na lidské zdroje		a+b	0,503	0,907	0,991	1,078	1,078	1,312
PP CELKEM včetně nákladů na lidské zdroje		a+b	0,503	0,907	0,991	1,078	1,078	1,312

4.1.2. Soulad s finančním plánem (okruh 1)

- ☒ Návrh je v souladu se stávajícím finančním plánem.
- ☐ Návrh si vyžádá změnu plánu a úpravu příslušného okruhu finančního výhledu.
- ☐ Návrh může vyžadovat použití ustanovení interinstitucionální dohody (tj. nástroje pro flexibilitu nebo revizi finančního výhledu).

4.1.3. Finanční dopady na straně příjmů

- ☒ Návrh nemá žádné finanční dopady na příjmy
- ☐ Návrh má finanční dopady na příjmy s následujícím účinkem:

4.2. Lidské zdroje – pracovníci na plný úvazek – viz podrobnosti v bodě 8.2.1.

Nevztahuje se na tento návrh.

5. CHARAKTERISTIKY A CÍLE

5.1. Potřeba, která má být uspokojena v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu

Souběžně s tím, jak se posunují hranice výzkumu a rozvíjejí technologie, roste i složitost a nákladnost výzkumných infrastruktur, takže jejich realizaci často nemůže zajistit jedna výzkumná skupina, region, stát nebo dokonce ani kontinent. Avšak velkým problémem při zřizování nových evropských výzkumných infrastruktur je neexistence vhodného právního rámce pro navazování příslušných partnerství s

partnery z různých zemí. Potřebou, která má být uspokojena, je tedy zavedení právního rámce Společenství pro zřizování a provoz výzkumných infrastruktur celoevropského zájmu.

5.2. Přidaná hodnota opatření ze strany Společenství, provázanost návrhu s dalšími finančními nástroji a možná synergie

Cílem navrhovaného právního aktu je usnadnit společné zřizování a provoz výzkumných zařízení mezi několika členskými a přidruženými státy a přispět k dalšímu rozvoji evropské politiky pro výzkumné infrastruktury. Navrhované rámcové nařízení vytvoří na základě článku 171 Smlouvy o ES společný právní rámec, který doplní vnitrostátní a mezivládní systémy. V nařízení budou stanoveny hlavní prvky evropských výzkumných infrastruktur (ERI) a jasné postupy, podle nichž bude zákonodárce tento status udělovat. Díky zmocnění Evropské komise toto nařízení rovněž zavede jednodušší postup, než kdyby jednotlivá rozhodnutí přijímala Rada, a zamezí nekoordinovaným činnostem.

5.3. Cíle, očekávané výsledky a související ukazatele návrhu v kontextu rámce ABM

Celkovým cílem tohoto návrhu je pomoci Evropě při řešení nejrůznějších výzev, s nimiž se setkává, včasným zřízením efektivních evropských výzkumných infrastruktur (ER), které:

- přispějí k posílení efektivního evropského výzkumného prostoru tím, že zajistí lepší integraci opatření přijímaných v jednotlivých státech, umožní vyhnout se zřizování zařízení, která nedosahují kritické velikosti, a zajistí Evropě vedoucí pozici při poskytování výzkumných služeb vysoké úrovně;
- pomohou Evropě sdružit zdroje pro novou generaci velkokapacitních zařízení, bez nichž nebude v dalších desetiletích možné zůstat v čele výzkumu, poskytnou vědcům potřebná výzkumná zařízení, a tak zvýší přitažlivost a potenciál Evropy;
- pomohou k lepšímu zvládání výzev v sociální oblasti i oblasti životního prostředí, jako jsou změna klimatu, produkce energie, dodávky vody, kvalita životního prostředí nebo kvalita života, díky tomu, že takové nové evropské infrastruktury, včetně elektronických, budou poskytovat prvotřídní výzkumné služby;
- přispějí k dlouhodobé ekonomické konkurenceschopnosti, protože se díky nim a díky růstu založenému na znalostech v Evropě urychlí vědecký pokrok.

Očekává se, že toto nařízení přispěje k vytvoření *příznivějších podmínek pro rozvoj základního výzkumu v Evropě*. Vytvoření příznivějších právních podmínek na úrovni Společenství usnadní včasné vybudování nových evropských výzkumných infrastruktur (např. infrastruktur, na které upozornilo fórum ESFRI). To bude mít mimo jiné příznivý dopad na další rozvoj evropské politiky pro výzkumné infrastruktury. Souvisejícími ukazateli budou:

- počet nových evropských výzkumných infrastruktur (např. infrastruktur, na které upozornilo fórum ESFRI) vytvořených na základě celoevropských partnerství;
- rychlost zřizování těchto infrastruktur;
- potřebné zdroje;
- posílení evropské politiky pro výzkumné infrastruktury a její větší uznání.

5.4. Způsob provádění

- ☐ Centralizované řízení (přímo Komisí nebo nepřímo pověřením výkonných agentur, subjekty, které zřídila Komise nebo subjekty ze státního veřejného sektoru nebo subjekty pověřenými veřejnou službou)
- X Sdílené nebo decentralizované řízení
 - X spolu s členskými státy
 - ☐ spolu se třetími zeměmi
- ☐ Společné řízení s mezinárodními organizacemi (uveďte s kterými)

Poznámky: Členy ERI mohou být pouze členské státy, třetí země a mezivládní organizace, účastníci se státy však budou moci pověřit výkonem svých práv a povinností veřejné nebo soukromé subjekty pověřené veřejnou službou. Celkovou koordinaci této iniciativy zajistí Evropská komise. Při řízení nového právního rámce jí bude nápomocen výbor.

6. MONITOROVÁNÍ A HODNOCENÍ

6.1. Monitorovací systém

Bude zaveden monitorovací a hodnoticí systém, který bude sledovat zřízení evropské výzkumné infrastruktury a vyhodnotí, do jaké míry splnil nový právní rámec své cíle.

Zatímco celkovou koordinaci této iniciativy zajistí Evropská komise, při řízení nového právního rámce jí bude nápomocen poradní výbor.

Kromě toho se bude vyžadovat, aby každá oficiálně schválená ERI sestavovala výroční zprávy a zasílala je Evropské komisi a financujícím členským státům. Zprávy budou obsahovat přehled činnosti za daný rok i podrobné údaje o rozpočtu a měly by Evropské komisi a členským státům umožnit, aby si ověřily, zda infrastruktura stále splňuje požadavky nezbytné pro zachování evropského statusu.

6.2. Hodnocení

6.2.1. Hodnocení předem (*ex-ante*)

Zpráva o hodnocení předem byla vypracována.

6.2.2. Podmínky a periodičita budoucího hodnocení

Právní rámec bude pět let po svém přijetí vyhodnocen skupinou odborníků, která podá členským státům a Evropské komisi zprávu, v níž posoudí:

- využití právního rámce (tj. počet nových nebo přizpůsobených evropských infrastruktur, které tento rámec využívají);
- do jaké míry bylo dosaženo očekávaných přínosů, zejména zda je využití právního rámce snadné a zda pomáhá urychlit vytváření evropských výzkumných infrastruktur;
- potřebu přezkoumat nebo pozměnit právní rámec.

7. OPATŘENÍ PROTI PODVODŮM

Každá schválená ERI bude požádána, aby sestavovala výroční zprávy a zasílala je Evropské komisi a financujícím členským státům. Zprávy budou obsahovat přehled činnosti za daný rok i podrobné údaje o rozpočtu a měly by Evropské komisi a členským státům umožnit, aby si ověřily, zda infrastruktura splňuje požadavky nezbytné pro zachování evropského statusu. Kromě toho bude každá ERI při poskytování výzkumných služeb automaticky kontrolována prostřednictvím opakujících se výzkumných činností, které jsou podporovány z vnitrostátních, evropských nebo mezinárodních programů.

8. PODROBNOSTI O ZDROJÍCH

8.1. Cíle návrhu z hlediska jejich finanční náročnosti

S tímto nařízením nesouvisí žádný provozní rozpočet.

8.2. Administrativní výdaje

8.2.1. Počet a druh lidských zdrojů

Nevztahuje se na tento návrh.

8.2.2. Popis úkolů, které vyplývají z akce

Pro činnosti navazující na toto nařízení bude nutné vyčlenit několik zaměstnanců kategorie „AD“, kteří se budou věnovat politickým úkolům, mezi něž bude od roku 2010 patřit sledování využívání nařízení a možnost jeho přezkumu po pěti letech.

8.2.3. Původ lidských zdrojů (*statutární pracovní místa*)

- ☐ Náhrada nebo rozšíření přidělených pracovních míst
- ☐ Pracovní místa předběžně vyčleněná v rámci procesu RSP / PNR na rok n
- ☐ Pracovní místa, o něž je třeba požádat v příštím procesu RSP / PNR
- ☒ Pracovní místa, jež mají být obsazena převedením stávajících zdrojů v rámci řídicích útvarů (interní přeobsazování)
- ☐ Pracovní místa požadovaná pro rok n, avšak neplánovaná v procesu RSP / PNR dotyčného roku

8.2.4. Další administrativní výdaje zahrnuté v referenční částce (*XX 01 04/05 – Výdaje na správu a řízení*)

Nevztahuje se na tento návrh.

8.2.5. Finanční náklady na lidské zdroje a související náklady nezahrnuté v referenční částce

v milionech EUR (zaokrouhleno na 3 desetinná místa)

Druh lidských zdrojů	2009	2010	2011	2012	2013	2014 a násl.
Úředníci nebo dočasní zaměstnanci (08 01 05 01) – stávající	0,234	0,468	0,585	0,702	0,702	0,936
Pracovníci financování podle čl. 08 01 05 02 (např. národní odborníci, smluvní zaměstnanci) – stávající	0,189	0,189	0,126	0,126	0,126	0,126
Náklady na lidské zdroje a související náklady celkem (NEZAHNUTÉ do referenční částky)	0,423	0,657	0,711	0,828	0,828	1,062

	2009	2010	2011	2012	2013	2014 and later
08 01 02 11 01 + 08 01 05 03 – Služební cesty	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
08 01 02 11 02 + 08 01 05 03 – Schůze a konference	0,02	0,1	0,1	0,06	0,06	0,06
08 01 02 11 03 + 08 01 05 03 – Výbory	0	0,06	0,09	0,09	0,09	0,09
08 01 02 11 04 + 08 01 05 03 – Studie a konzultace	0,03	0,03	0,03	0,05	0,06	0,06
08 01 02 11 05 + 08 01 05 03 – Informační systémy	0	0,03	0,03	0,02	0,01	0,01
Administrativní výdaje celkem, kromě nákladů na lidské zdroje a souvisejících nákladů (NEZAHNUTÉ do referenční částky)	0,08	0,25	0,28	0,25	0,25	0,25

Výpočet – *Úředníci a dočasní zaměstnanci i pracovníci financovaní podle článku 08 01 02*

Náklady na jednoho úředníka na rok se vypočítávají na základě 117 000 EUR.

Náklady na ostatní zaměstnance (smluvní zaměstnance, národní odborníky) se vypočítávají na základě 63 000 EUR na rok.

Popis úkolů, které vyplývají z akce:

První měsíce po přijetí nařízení budou věnovány vypracování postupů a pokynů, jimiž se bude řídit podávání žádostí o status ERI.

Později, od poloviny roku 2009, se běžná práce postupně zaměří na:

- sledování potenciálních žádostí od zakládajících členů (členských států),
- zpracování žádostí (způsobilost, vědecké vyhodnocení, analýza správních, právních a finančních údajů),
- konzultace mezi útvary a schůze výboru,
- přípravu eventuálních rozhodnutí Evropské komise,
- registraci a budoucí roční kontrolu ERI.

V krátkodobém horizontu by byl počet potřebných pracovníků pokryt ze současných zdrojů. Od roku 2010 by se však politické práci, kterou by Komisi pověřila Rada, mělo věnovat o několik (přeřazených) úředníků více (jedná se o schůze výboru, zpracování spisů souvisejících s rozhodnutími Komise, sledování a případný přezkum nařízení po pěti letech):

	2009	2010	2011	2012	2013	2014 a násl.
AD* / AST (8.2.5)	2	4	5	6	6	8
Národní odborníci / smluvní zaměstnanci* (8.2.5)	3	3	2	2	2	2
Celkem	5	7	7	8	8	10

* z čehož jeden A/AD a jeden národní odborník – právník